

Nieuwsbrief nr. 114-115

(eerste halfjaar 2026)

Terug van weggeweest

In de voorbije maanden hebben we veel vragen ontvangen in verband met het uitblijven van een nieuwe Molencatalogus en Nieuwsbrief. Dat is op zich een goed teken. Onze uitgaven worden blijkbaar gemist als ze niet op het verwachte tijdstip verschijnen. De reden voor deze vertraging is helaas minder positief, want we hadden simpelweg te weinig nieuwe boeken en prentkaarten waarmee we een nieuwe lijst konden vullen. Het is algemeen bekend dat er steeds minder molenboeken en -kaarten op de markt komen en dat maakt het er voor ons niet eenvoudiger op. Helaas zal het in de toekomst wel vaker gebeuren, dat we de frequentie van onze uitgaven moeten terugschroeven. Daarbij rekenen we graag op uw begrip. Overigens is het aantal bestellingen in de afgelopen periode zeker niet verminderd dankzij het feit dat onze webwinkel en beeldbank door steeds meer mensen worden ontdekt.

Onbekende molens

Herinnert u zich nog de twee foto's van onbekende windmolens op de voor- en achterkaft van Molencatalogus 148-149? Erwin Esselink uit Delft wist ze allebei thuis te brengen. De combinatie van molen en kerk op het eerste zoekplaatje bracht hem tot de conclusie dat het om een molen van de Bovenkerkerpolder te Nes aan de Amstel moet gaan. De vraag is nu: welke van de zes? Ze lijken allemaal erg op elkaar, maar hoogstwaarschijnlijk gaat het om De Parel, die aan de Amstel stond. De kerk in de verte is de nog bestaande Sint Urbanuskerk te Nes aan de Amstel. De molen werd in 1914 buiten gebruik gesteld en later, op de onderbouw na, afgebroken.

De andere onbekende is gemakkelijker thuis te brengen. Het is molen nr. 2 van de Groot-Duivendrechtse polder te Ouderkerk aan de Amstel, afgebrand 31 december 1920.

Toevallig stonden de twee molens dus aan de Amstel en van allebei bestaat de tot woning verbouwde stenen onderbouw nog. Willem Roose uit Gouda kwam ten aanzien van de molen in Ouderkerk aan de Amstel tot precies dezelfde conclusie. Dank aan beide molenvrienden!

Op de Nederlandse Molendatabase is over deze molens nog veel meer informatie te vinden.

Finse standerdmolen

De ansichtkaart van een onbekende Finse standerdmolen in de sneeuw (bestelnummer 4138) die werd aangeboden in de vorige Molencatalogus, blijkt te staan in het 'Heritage Village' van Virrat, een stadje in Finland. Hij staat op deze locatie: 62.262415 / 23.727335 en is te zien vanaf de hoofdweg met behulp van *Street View*. Met dank aan Leo van der Drift in Leidschendam.

Help mee standerdmolen De Vink in Herveld te behouden!

Molen de Vink, gelegen aan de Stenenkamerstraat in het Gelderse Herveld, is een waardevol en uniek monument dat niet alleen een belangrijk stukje geschiedenis van de dorpen Herveld en Andelst vertegenwoordigt, maar ook een prachtig voorbeeld is van ambachtelijke molenbouw. In deze molen komen historie en cultuur samen. Helaas dreigt het verval als er niet snel actie wordt ondernomen. Een restauratie van de molen is noodzakelijk om deze voor de toekomst te behouden. De totale kosten van deze restauratie bedragen meer dan € 600.000,--. Stichting Molen de Vink moet hier zelf de aanzienlijke som van € 150.000,-- aan bijdragen. Dit is een groot bedrag voor deze stichting. Om dit bedrag bij elkaar te krijgen, is zij onder meer een *crowdfundingsactie* gestart. Natuurlijk willen ook wij ons steentje hieraan bijdragen. Het bestuur van Stichting Levende Molens heeft daarom onlangs besloten om € 500,-- te schenken aan dit project.

Hoe kun je helpen?

Met behulp van onderstaande link kom je op de pagina waar je kunt helpen de restauratie van Molen de Vink te realiseren.

<https://www.molens.nl/projecten/steun-molen-de-vink-tegen-verval#block-webformulier-7>

Bij een gift van € 25,-- of meer biedt de stichting na de afronding van de restauratie en uiteraard in overleg, een gratis rondleiding door de molen aan, die wordt verzorgd door één van de molenaars of molengidsen.

Bij een gift vanaf € 100,-- wordt u uitgenodigd voor de feestelijke heropening van de molen als de restauratie eenmaal achter de rug is.

Maar ook kleinere giften dragen bij aan het behoud van dit prachtige monument.

Verder kunt u het boek aanschaffen dat speciaal aan deze prachtige standerdmolen is gewijd. U vindt het in onze nieuwe Molencatalogus. Een aanzienlijk deel van de opbrengst gaat eveneens naar het restauratieproject.

't Merelaantje Londerzeel is gered

Nog niet zo lang geleden was 't Merelaantje in Londerzeel (Vlaams-Brabant), een kleine maar unieke standaardmolen op torenkot, ten dode opgeschreven. Het unieke karakter komt voort uit het feit dat de molen oorspronkelijk (1930) werd gebouwd in Gistel als grondzeiler door de befaamde Vlaamse molendeskundige Alfred Ronse. In 1937 verhuisde de molendwerg naar het dorp Slijpe bij Middelkerke (West-Vlaanderen) waar hij als stellingmolen herbouwd werd.

In 1973 is het molentje nogmaals verplaatst naar Londerzeel waar gekozen werd voor een herbouw als bergmolen.

Helaas stopte het malen op deze nieuwe locatie al na enkele jaren. Het molentje raakte ernstig in verval maar nog zorgwekkender was het feit dat er sprake was van een uitzichtloze situatie omdat de gemeente er geen geld in wilde steken.

Dat 't Merelaantje nu toch van de ondergang is gered, is voor een groot deel te danken aan Stichting Levende Molens en met name aan onze voorzitter, John Verpaalen. Het verhaal is te lang om erover uit te wijden in deze Nieuwsbrief, maar u kunt het lezen in het periodiek *Vlaamse Molens* (herfstnummer 2025).

Boekpresentatie Nispen

Op de laatste novemberdag van 2025 werd het eerste exemplaar van het jubileumboek over de unieke stenen bergkorenmolens van Nispen, die vorig jaar 175 jaar bestond, aangeboden aan de burgemeester van Roosendaal, Mark Buijs. Hij ontving dit boek uit handen van Klaas-Jan Douben, voorzitter van Stichting De Windschuur, die het heeft uitgegeven in samenwerking met Stichting Levende Molens. In deze fraaie uitgave zijn namelijk verschillende zeldzame illustraties opgenomen die afkomstig zijn uit onze beeldbank. Bij deze gelegenheid zat De Windschuur, het vroegere motorhok dat mede door ons toedoen van de sloop werd gered, stampvol met geïnteresseerde molenvrienden. Het boekje is nog altijd te koop via onze webwinkel.

Storing Beeldbank

Trouwe bezoekers van onze website hebben het ongetwijfeld gemerkt: onze Beeldbank had in de eerste helft van maart te kampen met een serieuze storing. Het heeft ook even geduurd alvorens de ontwerper en webbeheerder Rens Manders de oorzaak van deze problemen had ontdekt en verholpen. Gelukkig werkt alles intussen weer naar behoren en zijn er maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Intussen kunnen we meegeven dat er al meer dan 10.850 foto's en documenten op onze Beeldbank zijn geplaatst, waaronder een flink aantal unieke exemplaren.